

ด่วนที่สุด

ที่ ปน ๐๐๒๓.๖/นค๕๖๗๐

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง การแก้ไขและป้องกันปัญหาย้ายแล้งและอุทกภัย

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี
และนายกเทศมนตรีเมืองตะลุบัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๔/ว ๓๖๖๔

ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า ได้จัดให้มีการประชุมขับเคลื่อนและติดตามนโยบายของรัฐบาลและภารกิจสำคัญของกระทรวงมหาดไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (เดือนกันยายน ๒๕๖๕) ผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล (VCS) เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕ และสั่งการให้กำชับเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องศึกษาโครงการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเงิน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติร่วมกัน โดยอาจพิจารณากำหนดเป็นวาระสำคัญของจังหวัด และกำหนดจำนวนโครงการที่วางแผนจะดำเนินการในแต่ละจังหวัด และเพื่อเป็นการแก้ไขและป้องกันปัญหาย้ายแล้งและอุทกภัยในอนาคตบรรลุดตามวัตถุประสงค์ และเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เหมาะสม ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่พิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(ตระกูล โทธรรม)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่น

และประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทร. ๐-๗๓๓๓-๖๐๔๔ ต่อ ๑๐๕

โทรสาร ๐-๗๓๓๓-๖๕๘๑

☐ ผ.บ.ต.
☐ ผ.บ.อ.
☒ ผ.บ.อ.
☐ ผ.บ.ก.
☐ ผ.บ.ก.

✓ ผ.บ.ป.

คส.ท.
1
Dms 11me65

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๔/ว๓๖๖๕

Print ทอว.

ร.อ.บ. ปี๖๓๓
รับที่ ๙๙๔๙
วันที่ 11 พ.ย. 2565
เวลา 13.51

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง การแก้ไขและป้องกันปัญหาย้ายแล้งและอุทกภัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/๑๘๘๒๒

ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้จัดให้มีการประชุมขับเคลื่อนและติดตามนโยบายของรัฐบาลและภารกิจสำคัญของกระทรวงมหาดไทยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (เดือนกันยายน ๒๕๖๕) ผ่านระบบวิดิทัศน์ทางไกล (VCS) เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕ และสั่งการให้กำชับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องศึกษาโครงการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเงิน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติร่วมกัน โดยอาจพิจารณากำหนดเป็นวาระสำคัญของจังหวัดและกำหนดจำนวนโครงการที่วางแผนจะดำเนินการในแต่ละจังหวัด และเพื่อเป็นการแก้ไขและป้องกันปัญหาย้ายแล้งและอุทกภัยในอนาคตบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เหมาะสม ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ส.ก.๕

(นายทวี เสริมภักดีกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๑๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

เลขที่รับ	60135
วันที่	4 มี.ย. 2565
เวลา	

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย กรมที่ดิน โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๓๘ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๐๖

ที่ มท ๐๕๑๑.๓/๑๘๘๒๒ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

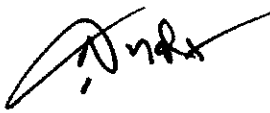
เรื่อง การแก้ไขและป้องกันปัญหาย้ายแปลงและอุทกภัย

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้จัดให้มีการประชุมขับเคลื่อนและติดตามนโยบายของรัฐบาล และภารกิจสำคัญของกระทรวงมหาดไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (เดือนกันยายน ๒๕๖๕) ผ่านระบบ วิดีทัศน์ทางไกล (VCS) เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕ และสั่งการให้กำชับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องศึกษาโครงการ ขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเขิน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติร่วมกัน โดยอาจพิจารณา กำหนดเป็นวาระสำคัญของจังหวัดและกำหนดจำนวนโครงการที่วางแผนจะดำเนินการในแต่ละจังหวัด นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการแก้ไขและป้องกันปัญหาย้ายแปลง และอุทกภัยในอนาคตบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เหมาะสม ถูกต้องตามระเบียบและ กฎหมาย จึงได้แจ้งให้ทุกจังหวัดดำเนินการตามข้อสั่งการดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ มาพร้อมนี้ จึงขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำชับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการในส่วนที่ เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

(นายสุเทพพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กองพัฒนาและส่งเสริมการบรรเทาสาธารณภัย
เลขที่รับ 11345
วันที่ 4 มี.ย. 2565
เวลา 13.49

เลขที่รับ	4๒76
วันที่	4 มี.ย. 2565
เวลา	16:06

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0511.3/ว 39461

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กทม.10200

23 ธันวาคม 2548

เรื่อง คู่มือแนวทางการดำเนินการ ตามนโยบายการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ดินเงิน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายุทกภัย หรือภัยแล้ง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0511.3/ว 495 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2547

สิ่งที่ส่งมาด้วย คู่มือแนวทางการดำเนินการ ตามนโยบายฯ จำนวน 5 เล่ม

ตามที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้ส่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ดินเงิน พ.ศ.2547 ให้จังหวัดทราบและถือปฏิบัติ เพื่อดำเนินการตอบสนองนโยบายขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ดินเงิน เพื่อเป็นการแก้ไขหรือป้องกันปัญหายุทกภัย หรือภัยแล้งของรัฐบาล นั้น

เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวไปเป็นด้วยความถูกต้อง และเป็นแนวทางเดียวกัน จึงขอส่งคู่มือแนวทางการดำเนินการ ตามนโยบายการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ดินเงิน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายุทกภัย หรือภัยแล้ง มาเพื่อให้ประกอบการดำเนินการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิรพล ไตรทศาวีทย์)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักงานจัดการที่ดินของรัฐ

โทร. 0 2622 3469 มท. 50801 - 12 ต่อ 365

3915

รองอธิบดี	2/มท/ว 39461
ผอ. สำนัก	2/มท/ว 39461
ผอ. ฝ่าย	2/มท/ว 39461
ผอ. งาน	2/มท/ว 39461
ผอ. งาน	2/มท/ว 39461
ผอ. งาน	2/มท/ว 39461

ที่ มท ๐๕๑๑.๗/ว ๗๕๗ ๕

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอักษะ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณประโยชน์ที่ดินเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๗/ว ๔๔๕ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๗/ว ๔๒๘ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๘
๓. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๗/ว ๓๔๔๖๑ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ กระทรวงมหาดไทยได้จัดส่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ดินเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗ และตัวอย่างโครงการขุดลอก
แหล่งน้ำ และตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ กรมที่ดินได้จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณประโยชน์ที่ดินเงิน ให้จังหวัดทราบเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันมีจังหวัดหรือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบ
กระทรวงมหาดไทยดังกล่าว เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือหน่วยงานรับผิดชอบตามระเบียบไม่เข้าใจ
ในขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานรับผิดชอบตามระเบียบเกิดความเข้าใจและ
สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง จึงขอชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณประโยชน์ที่ดินเงินในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

๑. แหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในบังคับตามระเบียบฯ ได้แก่ ลำราง ห้วย หนอง คลอง
บึง บาง และแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่รวมถึงน่านน้ำตามพระราชบัญญัติการเดินเรือ
ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

๒. การดำเนินการขุดลอกกระทำได้ ดังนี้

(๑) กรณีประกาศหาผู้ประสงค์ที่จะทำการขุดลอก (ตามนัยข้อ ๕ ของระเบียบฯ)

(๑.๑) เมื่อนายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จะทำการขุดลอก
ให้ทำการสำรวจขอบเขต ปักแนวเขตแหล่งน้ำให้ชัดเจน พร้อมออกแบบการขุดลอก หลักเกณฑ์ วิธีการและ
ระยะเวลาในการขุดลอกให้แล้วเสร็จ และเสนอเป็นโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด
แล้วจึงประกาศหาผู้ประสงค์ที่จะทำการขุดลอก มีกำหนดไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันประกาศ

(๑.๒) เมื่อได้ผู้ประสงค์จะขุดลอกแล้ว ให้ทำการขุดลอกตามเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการ
จังหวัดและหน่วยงานเจ้าของโครงการกำหนด กรณีนี้ไม่ใช่ลักษณะของการจัดจ้าง แต่เป็นเรื่องที่หน่วยงาน
เจ้าของโครงการให้ผู้ประสงค์จะขุดลอกช่วยขุดลอกแหล่งน้ำ โดยให้นักรวด หิน ดิน ทราย ที่ได้จากการขุดลอก
ไปเป็นค่าตอบแทนจากการขุดลอก ทางราชการไม่ต้องจ่ายค่าจ้างเพราะไม่ใช่เป็นการตีราคาหรือคิดค่าจ้าง

(๒) กรณีนายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จัดจ้างเอกชนทำการ
ขุดลอกตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ตามนัยข้อ ๖ ของ
ระเบียบฯ) แบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

/(๒.๑) กรณี...

(๒.๑) กรณีใช้เงินงบประมาณว่าจ้าง ทางราชการสามารถนำกรวด หิน ดิน หราย ที่ได้จากการขุดลอกไปเป็นประโยชน์ของทางราชการได้

(๒.๒) กรณีไม่ใช้เงินงบประมาณว่าจ้าง ทางราชการสามารถนำกรวด หิน ดิน หราย ที่ได้จากการขุดลอกจ่ายแทนค่าจ้าง โดยตีราคากรวด หิน ดิน หรายนั้น ตามราคาค่าตอบแทนในการขออนุญาต ตามมาตรา ๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายที่ดินโดยอนุโลม แล้วให้นำราคา ที่ได้หักลบจากค่าจ้าง ถ้ากรวด หิน ดิน หราย มีราคาเกินกว่าค่าจ้าง ให้เอกชนผู้รับจ้างจ่ายค่ากรวด หิน ดิน หราย ส่วนที่เกินดังกล่าวคืนให้ทางราชการ และให้เงินนั้นตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

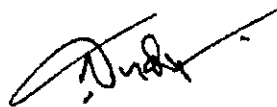
ทั้งนี้ การที่จะนำกรวด หิน ดิน หราย ที่ได้จากการขุดลอกไปเป็นประโยชน์ของทางราชการหรือค่าจ้างเอกชน นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการต้องระบุไว้ในโครงการ และเสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน

(๓) กรณีจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการขุดลอกเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติอันเกิดจากอุทกภัย หรือภัยแล้ง (ตามบัญชี ๘ ของระเบียบฯ) ให้นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดจ้าง เอกชนขุดลอกไปพลางก่อน แล้วจึงเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่จ้าง การดำเนินการดังกล่าวต้องจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้วย ทั้งนี้ ต้องเป็นการดำเนินการเฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเกิดจากอุทกภัยหรือภัยแล้งเฉพาะหน้า และไม่อาจคาดหมายได้เท่านั้น นอกเหนือจากการขุดลอกในกรณีจำเป็นเร่งด่วนเฉพาะพื้นที่แล้ว หากประสงค์ จะดำเนินการขุดลอกในพื้นที่ต่อเนื่องกับพื้นที่ดังกล่าวก็ต้องดำเนินการตามขั้นตอนปกติของระเบียบฯ

๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวมีเจตนารมณ์ให้นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดเฉพาะที่ประสงค์จะนำกรวด หิน ดิน หราย ที่ได้จากการขุดลอกไปเป็นประโยชน์ของทางราชการ หรือค่าจ้างเอกชนเท่านั้น ดังนั้น กรณีที่เป็นการขุดลอกโดยมิได้นำเอากรวด หิน ดิน หราย ไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ หรือเป็นค่าจ้างของเอกชน เช่น การนำดินที่ได้จากการขุดลอกถมไว้บริเวณคันคลองที่ทำการขุดลอก นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๔๐

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๐๖

ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๒๖๒๖

ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๒๖๒๖

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๓ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง การแก้ไขปัญหาคงการบุกรุกที่ดินของรัฐ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๒/ว ๗๗๗ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๖

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนมาก ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๒๔๓๔ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๒๒๘๔ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑

๔. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ นร ๑๖๐๐/๒๑๑ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้ส่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการแก้ไขปัญหาคงการบุกรุกที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๕ พร้อมคำสั่งที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้จังหวัด และคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาคงการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร. จังหวัด) ทราบและถือปฏิบัติ นั้น

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร.จังหวัด) โดยมีอำนาจและหน้าที่ในการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินทุกประเภท ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดในฐานะประธานอนุกรรมการรับทราบคำสั่งดังกล่าวแล้ว ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยได้รับการประสานงานจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ว่าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ เห็นว่า เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดิน รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาคงการบุกรุกที่ดินของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดผลเป็นรูปธรรม และมีความยั่งยืน คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้ กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินในความรับผิดชอบที่มีปัญหาการเข้าไปครอบครองหรือใช้ประโยชน์ไปแล้วเสร็จและเกิดความชัดเจนโดยเร็ว แล้วรายงานข้อมูลให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เพื่อพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปหากกรณีไม่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเป็นการจงใจบุกรุกที่ดินของรัฐให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเร่งดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดด้วย ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาคงการบุกรุกที่ดินของรัฐได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีในการเร่งรัดดำเนินการพิสูจน์ครอบครองที่ดิน จึงขอให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. ควบคุม กำกับ ติดตาม ดูแล ให้นำหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินของรัฐหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ สำนวจตรวจสอบและระมัดระวังอย่าให้มีการบุกรุกที่ดินของรัฐเป็นอันขาด กรณีหากพบเห็นการเข้าไปครอบครองหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐและปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเป็นการจงใจบุกรุกที่ดินของรัฐ ให้ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

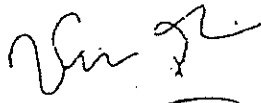
/และ...

และดำเนินการตามนโยบาย แผนงาน มาตรการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนดโดยเคร่งครัด ถ้าปรากฏว่า การบุกรุกที่ดินของรัฐดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ของรัฐให้การสนับสนุนช่วยเหลือหรือมีส่วนร่วมด้วย ให้ดำเนินการทางวินัยและคดีอาญาโดยเด็ดขาดทุกรายไป

๒. ให้นำหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินของรัฐหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ สืบสวนตรวจสอบเรื่องการบุกรุกที่ดินของรัฐที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ว่ามีปัญหาอุปสรรคใดที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐให้ยุติไปได้ ดังเช่น กรณีหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันหรือใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนว่าเปื้อนที่ดินสาธารณะประโยชน์หรือไม่ หรือไม่ทราบขอบเขต ตำแหน่งที่ตั้ง จำนวนเนื้อที่ที่แน่นอน และหรือในกรณีบุคคลมีข้อโต้แย้งสิทธิครอบครองที่ดินที่อยู่ในเขตที่ดินของรัฐกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐนั้น ให้นำหน่วยงานดังกล่าวเร่งรัดสรุปข้อเท็จจริง ความเป็นมาทั้งหมด พร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะอนุกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร.จังหวัด) พิจารณาให้เป็นที่ยึดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยารุณ จันทาร)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

โทร. ๐ ๒๑๔๓ ๕๘๕๕ - ๕๗

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๕๑๐๑

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๑๑.๗/ว ๓๔๕๓

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณประโยชน์ที่ดินชั้น พ.ศ. ๒๕๔๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๗/ว ๖๔๔๔ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๗/ว ๗๕๗๕ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้จัดให้มีการประชุมขับเคลื่อนและติดตามนโยบายของรัฐบาล และ
ภารกิจสำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (เมษายน ๒๕๖๕) ผ่านระบบวิดิทัศน์ทางไกล (VCS) เมื่อวันที่ ๔
เมษายน ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมราชพิธี ชั้น ๕ อาคารดำรงราชานุสรณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อน
ของประชาชนที่เกิดจากภัยแล้งและน้ำท่วม และได้สั่งการให้ทุกจังหวัดจัดเตรียมแผนงานช่วยเหลือประชาชนในการ
ขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ดินชั้นในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย พร้อมทั้งได้มอบแนวทาง
ปฏิบัติในการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยแล้งและน้ำท่วม นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการตามแผนงานดังกล่าวบรรลุตาม
วัตถุประสงค์ และเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เหมาะสม ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย หันต่อการแก้ไขปัญหา
และเป็นการป้องกันปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งในอนาคต ตลอดจนเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเกิด
ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง จึงขอชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการขุดลอก
แหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ดินชั้น และการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย
ดังนี้

๑. ให้จังหวัดสั่งการให้มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/สาขา และสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ในการตรวจสอบพื้นที่
ภัยแล้งซ้ำซาก และสำรวจแหล่งน้ำสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบที่ดินชั้นสมควรที่จะทำการขุดลอก
เพื่อแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดจากภัยแล้งและน้ำท่วม โดยให้ดำเนินการ
ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์
ที่ดินชั้น พ.ศ. ๒๕๔๗

๒. ให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสนับสนุนอำเภอและองค์การปกครองส่วน
ท้องถิ่นในการสำรวจและออกแบบแผนผังการขุดลอกและให้ความร่วมมือสำนักงานที่ดินจังหวัดในการ
ตรวจสอบรูปแบบแผนผังการขุดลอก ตลอดจนการประมาณการปริมาณดินที่จะได้จากการดำเนินการขุดลอก
ตามโครงการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ได้จัดทำขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการ
เกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ดินชั้น พ.ศ. ๒๕๔๗

๓. ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดตรวจสอบโครงการขุดลอกให้เป็นไปตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ดินชั้น พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนด ก่อนเสนอให้
ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามอนุญาต

/๔. ให้อำเภอ...

๔. ให้อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควบคุมกำกับดูแลการดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำ สาธารณประโยชน์ให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ประชาชนและทางราชการ

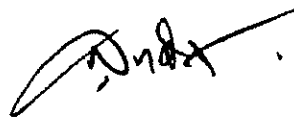
๕. การดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ สาธารณประโยชน์ที่ต้นเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗ เมื่อหน่วยงานเจ้าของโครงการทำการประกาศหาผู้แจ้งความประสงค์ ที่จะขุดลอกแล้ว ปรากฏไม่มีผู้แจ้งความประสงค์ หรือเห็นว่ากรณีตามข้อ ๕ ทางราชการได้ประโยชน์น้อยกว่า วิธีอื่น หน่วยงานเจ้าของโครงการก็สามารถที่จะดำเนินการตามนัยข้อ ๖ ของระเบียบฯ ได้ โดยการจัดจ้าง ให้พิจารณากรณีที่สามารถจะใช้กรวด หิน ดิน หวาย แทนค่าจ้างเป็นประการแรกก่อน หากไม่สามารถกระทำ ได้ จึงพิจารณาใช้เงินงบประมาณในลำดับต่อไป

๖. การนำกรวด หิน ดิน หวาย ที่ได้จากการขุดลอกไปเป็นค่าจ้างเอกชนซึ่งให้ตราค่ากรวด หิน ดิน หวายจากการขุดลอกตามราคาค่าตอบแทนในการอนุญาตตามมาตรา ๙ ทวิ (ปัจจุบัน มาตรา ๙/๑) ในบัญชีค่าตอบแทนท้ายประมวลกฎหมายที่ดินโดยอนุโลม ตามนัยข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ นั้น หมายถึง ค่าตอบแทนตามวิธีการและอัตราที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งไม่เกินอัตราค่าตอบแทนในการ อนุญาตข้อ (๒) (ก) การขุดหรือคุดทราย ลูกบาศก์เมตรละ ๒๘ บาท ไม่ใช่กรณีตามข้อ ๒ (ข) การขุดดินลูกรัง หรืออื่น ๆ ลูกบาศก์เมตรละ ๑๐ บาท

๗. ให้จังหวัดนำแนวทางการดำเนินการตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่ ๓๓๑๑.๓/ว ๖๔๔๔ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคอขวดภัยแล้งและภัยแล้ง มาใช้ในการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยแล้งและน้ำท่วม ทั้งนี้ สำหรับการนำที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ไม่ใช่แหล่งน้ำ ซึ่งหมดความจำเป็นในการใช้ประโยชน์แล้ว มาดำเนินการเปลี่ยนสภาพเพื่อใช้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำ โดยให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อ สาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น เมื่อได้ดำเนินการเปลี่ยนสภาพตามระเบียบ ดังกล่าวแล้ว หากในพื้นที่ต้องดำเนินการขุดเพื่อเปลี่ยนสภาพให้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำ ขอให้อำเภอหรือองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอก แหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ต้นเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยอนุโลม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุเทพพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน
สำนักจัดการที่ดินของรัฐ
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๔๐
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๐๖